

Crna Gora
Ministarstvo ekonomije

**Informacija o određivanju novog ccRLD menadžera za upravljanje
nacionalnim internet domenom Crne Gore “.me”**

Podgorica, maj 2017. godine

UVOD

Državni kod domena najvišeg nivoa (ccTLD¹) za Crnu Goru – nacionalni internet domen “.me”, delegiran je na upravljanje Vladi Republike Crne Gore od strane Internet korporacije za dodjeljivanje imena i brojeva (ICANN²) na sjednici održanoj 11. septembra 2007. godine. Sticanjem resursa međunarodnih kodova i uspješnom politikom upravljanja istim, Crna Gora je ostvarila globalnu prepoznatljivost, dok je nacionalni domen “.me” postao svojevrsni internet ambasador Crne Gore u svijetu.

Projekat valorizacije virtuelnog, neopipljivog odnosno e-proizvoda domena “.me” realizovan je po principu javno-privatnog partnerstva 2008. godine, a na osnovu međunarodnog tendera na kojem je prvorangirani ponuđač konzorcijum koji su činile svjetski renomirane kompanije GoDaddy i Afilias Ltd. U konzorcijumu je bila i domaća kompanija ME-net. Konzorcijum je, u skladu sa uslovima Tendra, osnovao Društvo sa ograničenom odgovornošću „doMEn” sa sjedištem u Podgorici, koje posluje po crnogorskim zakonima.

Nakon toga, u februaru 2008. godine kompanija doMEn d.o.o. zaključuje Ugovor o Agentu registracije domena .ME sa Vladom Republike Crne Gore i po navedenom osnovu postaje pravno lice koje je ovlašćeno za registraciju domena i za pružanje drugih usluga u vezi sa korišćenjem nacionalnog domena “.me”.

Nacionalni Internet domen “.me” je element nacionalnog bogatstva, simbol suvereniteta Crne Gore, osnov njene prepoznatljivosti, organizacije i prezentacije informacija na internetu. Takođe, pravo na lični domen spada u osnovna prava fizičkih i pravnih lica. Crnogorski nacionalni domenski prostor obuhvata tzv. Country Code top level Domain (u nastavku ccTLD) ili vrhovni nacionalni internetski domen za Crnu Goru “.me” i sve poddomene registrovane unutar nacionalnog domena.

Upravljanje državnim kodom domena najvišeg nivoa podrazumijeva visok stepen odgovornosti i poštovanja različitih interesa svih zainteresovanih subjekata.

1. AKTIVNOSTI REALIZOVANE U PRETHODNOM PERIODU

Da bi upravljanje internet domenom moglo nesmetano da se obavlja, prema pravilima koja propisuje svjetska internet zajednica, neophodno je bilo formirati tijela koja će pratiti i realizovati sve aktivnosti koje su vezane za domen.

Na sjednici Vlade Republike Crne Gore, održanoj 07.12.2006. godine, Odlukom br. 03-9039, imenovan je Administrator koji će pratiti tehnički dio realizacije ovih aktivnosti. Za Administratora je imenovan Centar Informacionog sistema Univerziteta Crne Gore (u

¹ Country Code Top Level Domain (ccTLD)

² Internet Corporation for Assigned Names and Numbers (ICANN)

nastavku CIS).

CIS je prepoznat od strane crnogorske zajednice kao ICT institucija koja održava i unapređuje akademsku mrežu i servise na nacionalnom nivou. CIS predstavlja komunikaciono čvorište akademske mreže UCG, akademski je Internet provajder i razvojni centar kompletnog aplikativnog softvera informacionog sistema UCG.

Vlada Republike Crne Gore, na sjednici od 22. februara 2007. godine, donijela je Odluku o obrazovanju Savjeta za me. domen („Sl. list RCG”, br. 15/07 od 14.03.2007. godine).

Savjet za “.me” domen, u saradnji sa CIS-om, kao Tehničkim administratorom, poslije sprovedene javne rasprave utvrdio je osnovna pravila za upravljanje “.me” domenom. Savjet je Vladi Republike Crne Gore, na sjednici održanoj 07.07.2007. godine dostavio Informaciju o aktivnostima vezanim za upravljanje nacionalnim internetskim domenom za Crnu Goru (Br. 11-5367). U internet zajednici i na osnovu pravila ICANN-a praksa je da svaka zemlja ima svog predstavnika, tj ovlašćeno lice – ccTLD menadžera, odgovornog za upravljanje i korišćenje domena. Stoga je Vlada Crne Gore, na sjednici od 05.07.2007. godine, a na predlog Savjeta za “.me” domen, imenovala predsjednika Savjeta, prof. dr Vujicu Lazovića, kao osobu koja će biti administrativni kontakt, tj. ccTLD menadžer.

Na sjednici koju je ICANN održao 11. septembra 2007. godine Crnoj Gori je delegiran “.me” domen.

Na osnovu Zaključka Vlade broj 03-8107 od 18.10.2007. godine kojim su zaduženi ccTLD menadžer, Savjet za “.me” domen i Tehnički administrator da definišu kriterijume i tendersku dokumentaciju, kao i izbor Agenta registracije, pristupilo se izradi i realizaciji ovih zadataka. Poštujući najbolju praksu zemalja iz okruženja i zemalja sa atraktivnim nacionalnim internetskim domenom, ccTLD menadžer, Savjet za “.me” domen i Tehnički administrator su definisali kriterijume na osnovu kojih će se vršiti izbor Agenta registracije.

Osnovni kriterijumi koji su bili opredjeljujući kod izbora Agenta, su društvena korist i prihodi koje će država imati od „me” domena, referentnost Agenta, mogućnost monitoringa od strane države Crne Gore, uticaj na razvoj informatičkog društva i sl..

Nakon detaljne analize i vrednovanja pristiglih ponuda, Komisija za ocjenu i vrednovanje ponuda je 31.01.2007. godine obavijestila Savjet za “.me” domen i sve ponuđače o rezultatima nadmetanja, tj. upoznala ih sa svojom Odlukom broj: 11-11129 o vrednovanju ponuda po Javnom pozivu, po kojoj je najbolje rangirana kompanija GoDaddy.com Inc.

U periodu od 25.01.2008. godine do 3.02.2008. godine, ccTLD menadžer i Savjet za “.me” domen su sa izabranim Agentom i svim članovima konzorcijuma obavili pregovore i usaglasili Ugovor o Agentu registracije domena “.me”.

Ugovor sa Agentom registracije domena “.me” je potpisan u Podgorici, 08.02.2008. godine.

Ugovorom o Agentu registracije domena “.me”, br. 11-1149 od 08.02.2008. godine, Aneksom broj 1 Ugovora o Agentu registracije domena “.me”, br. 11-1149/4-08, od 12.12.2009. godine i Aneksom broj 2 Ugovora o Agentu registracije domena “.me”, br. 04-3622, od 27.07.2012. godine, regulisani su finansijski i drugi odnosi između kompanije DoMEn d.o.o. kao Agentu registracije nacionalnog domena “.me” i njegovih osnivača, korporativnog garanta i Vlade Crne Gore, u cilju postizanja najbolje valorizacije efekata korišćenja domena “.me”.

U cilju unapređenja međunarodne saradnje u oblasti internet domena, kao i dodatne formalizacije saradnje sa Internet organizacijom za dodjeljivanje imena i brojeva, Vlada Crne Gore, odnosno Ministarstvo za informaciono društvo i telekomunikacije je u maju 2013. godine razmijenila pisma saradnje sa ovom organizacijom. Razmjenom pisama uspostavljena je formalna saradnja sa ICANN-om i potvrđena posvećenost održavanja baze podataka o registrovanim imenima tačnom i dostupnom, održavanje sistema servera za razrješavanje, pa i razvoj, Internet imena funkcionalnim, dostupnim i u najvećoj mjeri sigurnim, kao i razvoju Interneta u lokalnoj zajednici.

Nadalje, Crna Gora je krajem 2013. godine ostvarila i članstvo u tijelima ICANN organizacije, odnosno u Upravnom savjetodavnom odboru (GAC³) i u Organizaciji za podršku državnih domena najvišeg nivoa (ccNSO⁴), koja omogućavaju učešće u donošenju onih pravila i odluka koja se odnose na interakciju vlada, regulatorni i institucionalni okvir i tehničke aspekte funkcionisanja sistema internet domena. Članstvo u GAC tijelu prvenstveno je namijenjeno predstavnicima vlada država, dok članstvo u ccNSO tijelu uglavnom ostvaruju tehnički administratori.

Uredbom o izmjenama i dopunama Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave („Sl.List CG”, br. 73/16), koja je stupila na snagu dana 25.11.2016. godine, prestalo je da postoji Ministarstvo za informaciono društvo i telekomunikacije. Članom 6 pomenute Uredbe, dio poslova iz nadležnosti Ministarstva za informaciono društvo i telekomunikacije prenešeno je u nadležnost Ministarstva ekonomije. Shodno tome, sve poslove nadalje u vezi sa nacionalnim internet domenom “.me” preuzelo je Ministarstvo ekonomije.

2. AKTIVNOSTI KOJE JE POTREBNO URADITI U NAREDNOM PERIODU

Crnogorski nacionalni domenski prostor obuhvata tzv. ccTLD ili vrhovni nacionalni internetski domen za Crnu Goru “.me” i sve poddomene registrovane unutar nacionalnog domena. ccTLD cod predstavlja javni resurs i država ima određene nadležnosti nad njim.

Svaka zemlja ima svog predstavnika, tj. ovlašćeno lice – ccTLD menadžera, odgovornog za upravljanje i korišćenje domena. U skladu sa propisom ICP-1: Internet domain name system structure and delegation (ccTLD Administration and delegation) koji je propisan

³ Governmental Advisory Committee

⁴ Country Codes Names Supporting Organisation

od strane ICANN-a, predlog je da kontakt sa ICANN-om obavlja imenovano lice od strane Vlade (ccTLD menadžer).

Shodno nastalim promjenama u Vladi Crne Gore, ranije imenovani ccTLD menadžer, prof. dr Vujica Lazović, sada je predstavnik zakonodavne vlasti, te je s toga Ministarstvo ekonomije pokrenulo proceduru za imenovanje novog ccTLD menadžera i prethodno tražilo mišljenje relevantnih institucija u Crnoj Gori.

Na osnovu dobijenih mišljenja od Univerziteta Crne Gore, Privredne komore Crne Gore i NVO Digitalizuj.me, a u skladu sa članom 4 stav 2 Odluke o korišćenju nacionalnog internet domena Crne Gore ".ME" („Sl.List CG”, br 50/14), Ministarstvo ekonomije predlaže Vladi Crne Gore prof. dr Boža Krstajića za novog ccTLD menadžera.

Uloga ccTLD menadžera je saradnja i komunikacija sa ICANN-om, praćenje rada Tehničkog Administratora, kontrola rada Agenta registracije i blagovremeno informisanje Vlade o svim značajnim aktivnostima.

Takođe, obavještavamo da je u skladu sa načelom 14, član IV Članstva, GAC Principa poslovanja, izvršena promjena predstavnika i u ovom dijelu, pa je novi predstavnik ispred ICANN's Governmental Advisory Committee (GAC), umjesto prof. dr Vujice Lazovića, Ratka Strugar, Generalna direktorica direktorata za elektronske komunikacije, poštansku djelatnost i radio-spektar, u Ministarstvu ekonomije.

Uloga predstavnika GAC-a, između ostalog, je da učestvuje u donošenju pravila i odluka, posebno pravila koja se odnose na interakciju vlada, regulatorni i institucionalni okvir i tehničke aspekte funkcionisanja sistema internet imena.